

Дошкільній ТІМІЙШІ ПІШ 71 ВІСНИК НАУКОВИХ ШКОЛ 2017

Щомісячний науково-методичний журнал Міністерства освіти і науки України для педагогів і батьків

**ЕДЬЮТЕЙНМЕНТ:
НАВЧАННЯ ЯК
РОЗВАГА**

*З Новим роком
та Різдвом!*

**БЕЗПЕКИ
ВЧАТЬ
КАЗКИ**

**МУЛЬТФІЛЬМИ
ВЛАСНОРУЧ**

**РОСЛИНИ
ДЛЯ ГРУПОВОЇ
КІМНАТИ**

**ГЛИНО-
ТЕРАПІЯ**

*Хай зірка наша ясно сяє –
Всім добру звістку сповіщає*

БІБЛІОТЕКА
№ 1/17

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Андрусич Ніна Олексіївна, головний редактор.

Бех Іван Дмитрович, доктор психол. наук, дійсний член НАПН України, директор Інституту проблем виховання НАПН України.

Беленька **Ганна Володимирівна**, доктор пед. наук, професор, Педагогічний інститут КУ імені Бориса Грінченка.

Богуш **Алла Михайлівна**, доктор пед. наук, дійсний член НАПН України, Південноукраїнський НПУ ім. К.Д.Ушинського.

Гавриш Наталія Василівна, доктор пед. наук, професор, Педагогічний інститут КУ імені Бориса Грінченка.

Єфименко Микола Миколайович, доктор пед. наук.

Кононко Олена Леонтівна, доктор психол. наук, професор, НДУ імені Миколи Гоголя.

Ладивір Світлана Олексіївна, канд. психол. наук, Інститут психології ім.Г.С.Костюка НАПН України.

Панаскж Тамара Вікторівна, начальник відділу дошкільної освіти департаменту загальної середньої та дошкільної освіти МОН України.

Піроженко Тамара Олександрівна, доктор психол. наук, Інститут психології ім.Г.С. Костюка НАПН України.

Смольникова Галина Валентинівна, канд. психол. наук, ІППО КУ імені Бориса Грінченка.

Сухомлинська Ольга Василівна, доктор пед. наук, дійсний член НАПН України.

Тарасенко Галина Сергіївна, доктор пед. наук, професор, Вінницький ДПУ ім. М. Коцюбинського.

Зміст

Сторінка редактора

Ніна АНДРУСИЧ
Журналам "Палітра педагога"
і "Джміль" — 20 років 2с.обкл.

Педагог/чнаиал>/ia/no/iil

Катерина КРУТІЙ
Едьютейнмент:
навчання як розвага 2

зновідь

Ганна БЕЛЕНЬКА
Кімнатні рослини в дитячому садку
Консультує фахівець 7

Художня культура

Надія КИСЛА
Юні мультиплікатори
Здосвідуроботидитячої
анімаційної студії 10
Екологічний мультфільм
власноруч
Цикл занять для дітей старшої групи 12

Психологія

Олександра МАЛЬКО, Олена КОЛІСНИК
Глиноterapia: долаємо
негативні емоції 15
Знайомтеся: диво-глина
Заняттядлядітей середньоїгрупи 76

Професія

Ірина ЛИТВИНЕНКО
Журнали, які плакають
педагогів 18

Безпека життєдіяльності

Художня література

Людмила ПРОЗОРОВА
Казка розуму навчає
і від бід застерігає 20

Управління

**Ганна ГОСПОДАРИК,
Руслана СІКАЛЕНКО**
Фізкультурно-оздоровча робота:
втілюємо комплексний підхід
Тренінг для вихователів 24

Наталія УГОРСЬКА
Архітектура народів світу
Заняттядлядітейстаршоїгрупи 27

Математика

Наталія НЕСТЕРУК
Веселий Гудзичок
Заняття для дітей середньої групи 30

Я/їєє/ю#анаостф/на

Олена ХРАМИЧЕВА
Кольоровий світ навколо
Інтегрованезаняттядлядітей
старшої групи 32

Лосібник • Ранній вік

Олександра МАТВІЙЧУК
Пухнасті помпончики
для дівчаток і хлопчиків 35

С&я/баі/юз#агу

Ірина ОГАРКО, Олена ДАНИЛЕНКО
8 Березня святкуємо незвично
Фрагментисвятдлястарших
дошкільнят 36

Музишіне/уетН/си • Уан/уи #ік

Весняні пісеньки й таночки
для наймолодших 40

Ї)изайн #с#л/л/со#оїзали

Новий рік біля каміна
буде добрим неодмінно 3с.обкл.

Фотоконкурс "Наші діти"

На 1-й с обкладинки: фото Клавдії Тимченко, м. Київ

ДОШКІЛЬНЕ ВИХОВАННЯ

Щомісячний науково-методичний журнал
МОН України для педагогів і батьків

№1 (905), січень 2017

Виходить з 1911/1931 року

Головний редактор **Ніна Андрусич**

Заступник головного редактора **Юлія Журлакова**

Редактори: **Ольга Мельник, Тетяна Небесна**

Коректор **Ніна Любаченко**

Комп'ютерна верстка **Володимир Васильєв**

Свідцтво про державну реєстрацію засобу масової
інформації: серія КВ №6919 від 31.01.2003

Видруковано у друкарні ТОВ "Літера-Друк",
вул. Озерна, 6, оф. 122, Київ, 04209.

Свідцтво ДК № 3689 від 28.01.2010 р.

Підписано до друку 27.12.2016. Формат 60x841/8.

Папір офсетний. Друк офсетний. Умови, друк арк. 3,72.

Умови фарб.-відб. 14,88. Обл.-видави, арк. 5,5.

Наклад індексу 1074 (загальний 7563). Зам. 161408.

Відповідальність за зміст рекламних матеріалів
несе рекламодавець

Адреса редакції:

04053, Київ-53, а/с36.

E-mail: dv@dvsvit.com.ua

Тел.: (044) 486-11-19,

(044) 486-13-32 (т/ф),

(099) 376-35-36

©Видавництво "Світлиця", 2017

Забороняється копіювання або інше
відтворення матеріалів журналу

КІМНАТНІ РОСЛИНИ В ДИТЯЧОМУ САДКУ

Консультує фахівець

Ганна БЄЛЄНЬКА,
д-р пед. наук, професор,
завідувач кафедри
дошкільної освіти,
Педагогічний інститут
Київського університету
імені Бориса Грінченка

природа

безпека життєвості

ii c / TI Г. ti
Лист від читача

У мене з керівництвом закладу виникло суперечне питання, на яке ми не можемо знайти відповідь у нормативних документах. Тож дуже прошу проконсультувати нас: які кімнатні рослини рекомендовано для вивчення в кожній віковій групі і які дозволені для оформлення інтер'єру?

На думку адміністрації, в груповій кімнаті можуть бути лише рослини, рекомендовані для вивчення, а використання інших для озеленення неприпустиме. Я ж маю багато цінних (у грошовому еквіваленті) рослин, з якими шкода прощатися. Підкажіть, будь ласка, як мені облаштувати групу якнайкраще.

З повагою і надією на допомогу, Ольга

Опублікований лист — один з низки подібних, надісланих на адресу редакції, із запитаннями про використання кімнатних рослин у приміщеннях дошкільного закладу. В Санітарному регламенті поданий перелік рослин, дерев та кущів з колючками й отруйними плодами, а також рекомендації щодо облаштування кімнат природи. А от питання розміщення рослин у групових кімнатах справді потребує роз'яснень. Тож ми звернулися по них до фахівця.

Вазони з квітами є неодмінним атрибутом кожної групової кімнати дошкільного закладу. Вони роблять приміщення затишним і привабливим для дитячого ока, слугують об'єктами тривалих спостережень і трудової діяльності малят.

Кімнатні рослини не лише дарують красу, а й виконують низку корисних функцій: поглинають вуглекислий газ і збагачують повітря в кімнаті киснем, зволожують його. Вони здатні також очищувати повітря від таких шкідливих речовин, як фенол та формальдегід, що їх виділяють нові меблі. До таких рослин належать *хлорофітум*, *герань* (пеларгонія), *сансев'єра*, *абощучий хвіст*, *хризантема*, *антуріум*, *пуансетія*. Навіть бензол, аміак і чадний газ у невеликих кількостях можуть бути знешкоджені кімнатними рослинами. І поза сумнівом, своєю красою вони поліпшують настрій тих, хто перебуває у приміщенні.

Проте не все так добре, як здається. Деякі представники рослинного світу здатні заподіяти значну шкоду. Особливо дітям, оскільки нерідко вони прагнуть обстежити рослинку, використовуючи, окрім інших, смаковий аналізатор, кажучи просто, тягнуть до рота зелені листочки, квіти чи ягідки.

Тому обираючи кімнатні рослини для групової кімнати в дитячому садку, вихователі мають бути дуже уважними і добре знати їхні властивості.

РОЗПОДІЛ ЗА ВІКОВИМИ ГРУПАМИ

Як рослини з'являються у групі? Одні закуповує заклад, інші приносять з дому самі педагоги, а якісь дарують батьки вихованців.

Згідно з рекомендаціями освітніх програм для дітей дошкільного віку та методичних рекомендацій до них, у **молодшій групі** доцільно тримати такі рослини як *колеус*, *герань зональна*, *фуксія*, *бегонія вічноквітуча*, *бальзамін*.

У **середній групі** до них додають *алоє* або *агаву* (з м'ясистими листками, що мають щербини по краях), *королівську бегонію*, *запашну герань* (з опушеним візерунчастим листям), тобто рослини, що мають великі й дрібні листочки.

У **старшій групі** куточок природи поповнюється новими рослинами — з різноманітними стеблами (кучерявими, сланкими або видозмінами прямоствоячих), корені яких мають вигляд

цибулини, бульбоцибулини тощо. Це можуть бути два-три види традесканцій, сансев'єра, кімнатний виноград, в'юнкий плющ, зигокактус, епіфілум, цикламен, примула, амариліс, циперус папірус, хлорофітум, узамбарська фіалка та інші. Вони мають різноманітне за формою і фактурою листя, стебла, квіти, у них різні потреби у світлі й волозі.

ПОСЛІДОВНІСТЬ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З РОСЛИНАМИ

Спочатку дітей ознайомлюють з рослинами, що мають чітко виражену будову: корінь, стебло, листя, квітка. Вони мають бути привабливими для очей і невибагливими до догляду. Як бачимо, цим вимогам відповідають рослини, рекомендовані для використання у молодшій групі дитячого садка. Але кожен вихователь може обрати й інші, що відповідають зазначеним вимогам.

Після того як діти засвоїли знання про будову рослин, у наступній віковій групі їх ознайомлюють з рослинами, що мають відмінності, насамперед у величині листя. Тож добре, коли поряд з колеусом з'явиться араукарія — вічнозелене невибагливе хвойне деревце зі специфічним приємним і свіжим запахом, що має цінні лікувальні властивості. Ці рослини дуже добре очищують повітря, містять каротин, смоли та інші корисні речовини.

Наступний крок у пізнанні кімнатних рослин — ознайомлення з видами зміна стебла, листя та квітів. Дітям розповідають про біологічні особливості рослин, що пояснюються місцем їх походження (тропічні ліси, сухі субтропіки, пустельні райони). Доцільними будуть у куточку природи: алое, антуриум (квітка фламінго), кактус, зигокактус, епіфілум, циперус папірус, узамбарська фіалка.

Фотоконкурс «/tauai/fiu»

**Квіточка мій зірмилує,
Радість серденьку дарує.**

(Надіслала Г. Жук, ДНЗ №5
"Червонагвоздика", м. Черкаси)

Фотоконкурс «Mattaqi/fiu»

**Кожна рослинка красою налита —
Добре пронеї піклують ся діти.**

(ДНЗ №32 "Дивосвіт", м. Маріуполь, Донецька обл.)

Основне завдання, що постає перед вихователями дітей старшого дошкільного віку — сформувати у малюків елементарні знання про суттєві залежності у світі природи, зокрема про залежність рослин від комплексу умов: вологи, тепла, світла, догляду.

Добираючи рослини для кожної вікової групи, дорослі мають керуватися таким правилом.

У доступних для дітей місцях слід розташовувати абсолютно безпечні для них рослини. Інші, що у невеликій кількості можуть бути використані для оздоблення приміщення, треба розміщувати у недоступних для малюків місцях.

Практикуйте вирощування в групі **лікарських рослин**: алое, каланхое, герані, лимона, гібіскусу (китайської троянди), товстянки (красули, грошового дерева), м'яти.

М'яту можна виростити з насіння або ж із живців. Живцювання — ефективніший спосіб. Спочатку живці необхідно помістити у пісок або банку з водою для укорінення, а після появи перших корінчиків висадити в ґрунт.

Обов'язково стежте за тим, щоб діти не зривали листя з рослин і щоразу після догляду за ними мили руки.

Знаючи характерні особливості кімнатних рослин і правила безпеки під час догляду за ними, вихователі завжди можуть зробити свою групову кімнату гарною і безпечною для малюків.

На допомогу педагогам подаємо пам'ятку

Увага! Небезпечні рослини!

Рослини з поданого нижче переліку краще не тримати в дошкільному закладі або ж розміщувати у недоступних для дітей місцях.

КРОТОН з родини молочайних (видів кротону існує багато) - рослина з гарним великим блискучим листям яскравого жовто-зеленого або темно-зеленого кольору. Сік кротону отруйний і викликає опіки на шкірі. Якщо ж він потрапляє у кров, людина може й померти.

Такі самі властивості має і **ДИФЕНБАХІЯ** - рослина з великими зеленими чи жовто-зеленими листками, що дуже боїться протягів і поливу холодною водою.

Інша популярна у дитячих садках рослина - **КЛІВІЯ** містить отруту в кореневищі та листі. Може викликати сильне слиновиділення, блювоту, діарею, в окремих випадках параліч.

У **МОНСТЕРИ** отруйний сік, здатний викликати опіки шкіри, міститься в листках. Особливо небезпечний він при потраплянні в очі.

Багатою приваблює своєю красою під час цвітіння **АЗАЛІЯ**. Але потрапивши до шлунка людини, шматочок азалії викличе судоми й колики, оскільки рослина ця надзвичайно токсична. Отрута міститься у листі та нектарі її квітів.

Отруйними є всі частини **АУКУБИ**, або "золотого дерева". Її з успіхом використовують у народній медицині, але в дошкільному закладі краще цю рослину не тримати.

Окрасою багатьох приміщень є **ПРИМУЛА**. Її оксамитові листочки обрамлюють гарні, доволі великі квіти, що бувають різних кольорів: білі, рожеві, червоні, сині, фіолетові. В серединці квітки - жовте або біле "око", що робить її ще яскравішою. Але й ця красуня потенційно небезпечна для дітей. Під час цвітіння примула виділяє особливі речовини - алкалоїди, що можуть викликати запаморочення і нудоту. Отрута міститься і в пухнастих волосках, що вкривають листя цієї рослини, роблячи його оксамитним. Якщо доторкнутися до них, на шкірі може з'явитися подразнення у вигляді висипу зі свербіжем та печінням. Тому, хоч ця рослина яскрава й приваблива, тримати її краще у недоступному для дітей місці.

Сильним алергеном є й інша знайома всім рослина - **ФІКУС**. Особливо небезпечний його сік, який може викликати не просто подразнення, а й опік шкіри.

Надзвичайно гарна рослина з чудовим ароматом і квітами бузкового кольору - **ВРУНФЕЛЬСІЯ** - може бути подарована вам від щирого серця батьками вихованців дошкільного закладу. Прикрасьте горщиком з брунфельсією методичний кабінет, пам'ятаючи про те, що всі частини цієї рослини отруйні, а найбільше отрути містять її плоди та насіння.

Проте не варто панікувати й поспішати викинути улюблені кімнатні рослини. Не бійтеся розводити їх і надалі, лише дотримуйтеся правил безпеки.

Кротон

Дифенбахія

Клівія

Монстера

Азалія

Аукуба

Примула

Брунфельсія